

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W LUBLINIE
z dnia ..... 2021r.

w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Lasy Dołhobyczowskie PLH060103

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, 471, 1378) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Dołhobyczowskie PLH060103 zwanego dalej „obszarem Natura 2000”.

2. Plan zadań ochronnych obejmuje cały obszar Natura 2000.

§ 2. Opis granic obszaru Natura 2000 zawiera załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Mapę obszaru Natura 2000 stanowi załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, będących przedmiotami ochrony, zawiera załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 5. Cele działań ochronnych określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 6. 1 Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania określa załącznik nr 5 do zarządzenia,

2. Mapa działań ochronnych w obszarze Natura 2000 określa załącznik nr 6 do zarządzenia,

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Lublinie

Arkadiusz Iwaniuk

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Lublinie z dnia ..... 2021 r.

Opis granic obszaru Natura 2000 Lasy Dolhobyczowskie PLH060103 w postaci współrzędnych geograficznych punktów załamania granic [PL-1992]

Lp	X	Y	Kompleks
1	319362,23	851487,39	Zabłocie
2	319391,04	851546,32	Zabłocie
3	319405,44	851618,33	Zabłocie
4	319414,61	851651,07	Zabłocie
5	319427,70	851567,26	Zabłocie
6	319449,96	851729,63	Zabłocie
7	319453,89	851724,39	Zabłocie
8	319498,40	851831,75	Zabłocie
9	319537,68	851918,17	Zabłocie
10	319565,18	852016,37	Zabłocie
11	319593,99	852036,01	Zabłocie
12	319613,63	852064,81	Zabłocie
13	319668,62	852104,09	Zabłocie
14	319673,86	851493,95	Zabłocie
15	319692,19	852138,13	Zabłocie
16	319701,35	852132,90	Zabłocie
17	319728,84	852169,56	Zabłocie
18	319753,71	852210,15	Zabłocie
19	319758,95	852180,03	Zabłocie
20	319761,57	852231,09	Zabłocie
21	319772,05	852191,81	Zabłocie
22	319785,14	852303,11	Zabłocie
23	319785,14	852287,40	Zabłocie
24	319786,45	852228,48	Zabłocie
25	319796,92	852245,50	Zabłocie
26	319803,47	852290,02	Zabłocie
27	319804,78	852331,92	Zabłocie
28	319824,42	852334,53	Zabłocie
29	319844,06	852352,87	Zabłocie
30	319882,03	852389,52	Zabłocie
31	319893,81	851497,87	Zabłocie
32	319931,79	852435,36	Zabłocie
33	319969,76	852447,14	Zabłocie
34	319990,00	851502,08	Zabłocie
35	319999,87	852470,70	Zabłocie

36	320015,58	852525,70	Zabłocie
37	320024,75	852549,26	Zabłocie
38	320048,32	852559,74	Zabłocie
39	320083,67	852564,98	Zabłocie
40	320122,03	851504,27	Zabłocie
41	320139,97	852591,16	Zabłocie
42	320170,09	852558,43	Zabłocie
43	320235,29	851506,31	Zabłocie
44	320257,81	852572,83	Zabłocie
45	320268,29	852587,23	Zabłocie
46	320297,09	852583,31	Zabłocie
47	320319,35	852561,05	Zabłocie
48	320320,56	851508,71	Zabłocie
49	320354,70	852541,41	Zabłocie
50	320401,61	851510,98	Zabłocie
51	320413,43	851511,22	Zabłocie
52	320424,10	852496,89	Zabłocie
53	320425,41	852517,84	Zabłocie
54	320507,89	852496,89	Zabłocie
55	320512,22	851513,20	Zabłocie
56	320575,98	852495,58	Zabłocie
57	320625,74	852464,16	Zabłocie
58	320647,99	852431,42	Zabłocie
59	320662,40	852325,37	Zabłocie
60	320662,66	851518,17	Zabłocie
61	320682,04	852373,81	Zabłocie
62	320697,75	852295,25	Zabłocie
63	320722,63	852263,83	Zabłocie
64	320756,67	852228,48	Zabłocie
65	320762,33	851522,77	Zabłocie
66	320782,57	852166,71	Zabłocie
67	320810,35	852143,38	Zabłocie
68	320837,44	852107,06	Zabłocie
69	320845,70	852118,50	Zabłocie
70	320869,61	852096,78	Zabłocie
71	320872,57	851525,66	Zabłocie
72	320896,78	852065,87	Zabłocie

73	320924,35	851527,01	Zabłocie
74	320933,06	852038,14	Zabłocie
75	320947,51	852021,53	Zabłocie
76	320998,96	852026,25	Zabłocie
77	321005,76	851661,25	Zabłocie
78	321015,70	851759,94	Zabłocie
79	321015,79	851732,16	Zabłocie
80	321015,83	851718,16	Zabłocie
81	321019,16	851590,53	Zabłocie
82	321021,15	852015,59	Zabłocie
83	321031,44	851811,34	Zabłocie
84	321040,12	852003,09	Zabłocie

85	321044,72	851833,32	Zabłocie
86	321060,74	851528,77	Zabłocie
87	321062,22	851995,25	Zabłocie
88	321063,18	851540,33	Zabłocie
89	321073,86	851870,50	Zabłocie
90	321084,14	851887,35	Zabłocie
91	321091,76	851953,97	Zabłocie
92	321094,46	851914,79	Zabłocie
93	321095,32	851937,47	Zabłocie
94	319362,23	851487,39	Zabłocie

Lp	X	Y	Kompleks
1	315710,86	860282,44	Dołhodęby
2	315721,54	860261,04	Dołhodęby
3	315732,49	860295,62	Dołhodęby
4	315752,52	860271,00	Dołhodęby
5	315773,25	860272,16	Dołhodęby
6	315831,03	860327,18	Dołhodęby
7	315831,56	860306,93	Dołhodęby
8	315837,80	860277,05	Dołhodęby
9	315871,62	860316,91	Dołhodęby
10	315915,10	860313,30	Dołhodęby
11	315920,85	860355,45	Dołhodęby
12	315957,98	860316,03	Dołhodęby
13	315974,68	860372,41	Dołhodęby
14	315977,78	860311,20	Dołhodęby
15	316000,32	860307,04	Dołhodęby
16	316004,96	860309,05	Dołhodęby
17	316011,29	860305,33	Dołhodęby
18	316023,50	860297,42	Dołhodęby
19	316032,29	860276,79	Dołhodęby
20	316052,17	860230,21	Dołhodęby
21	316068,28	860178,86	Dołhodęby
22	316072,14	859858,36	Dołhodęby
23	316073,04	860116,67	Dołhodęby
24	316076,36	860076,42	Dołhodęby
25	316079,33	859816,28	Dołhodęby
26	316087,68	859929,17	Dołhodęby
27	316087,71	859881,09	Dołhodęby

28	316087,84	859925,22	Dołhodęby
29	316089,81	859979,09	Dołhodęby
30	316093,98	859808,80	Dołhodęby
31	316094,15	859890,41	Dołhodęby
32	316094,45	859814,68	Dołhodęby
33	316095,14	859392,93	Dołhodęby
34	316096,58	859417,62	Dołhodęby
35	316096,77	859492,32	Dołhodęby
36	316099,11	859460,01	Dołhodęby
37	316099,92	859453,05	Dołhodęby
38	316105,09	859523,23	Dołhodęby
39	316107,41	859786,43	Dołhodęby
40	316109,87	859393,52	Dołhodęby
41	316109,92	859779,28	Dołhodęby
42	316116,27	859548,16	Dołhodęby
43	316120,80	859747,85	Dołhodęby
44	316126,59	859704,72	Dołhodęby
45	316127,63	859573,07	Dołhodęby
46	316132,56	859585,56	Dołhodęby
47	316137,53	859621,08	Dołhodęby
48	316139,85	859603,90	Dołhodęby
49	316178,41	859394,32	Dołhodęby
50	316178,58	859209,00	Dołhodęby
51	316188,15	859417,40	Dołhodęby
52	316188,15	859417,38	Dołhodęby
53	316217,10	859131,31	Dołhodęby
54	316220,88	859119,01	Dołhodęby
55	316229,73	859090,30	Dołhodęby

56	316233,19	859081,61	Dołhodęby
57	316246,27	860508,20	Dołhodęby
58	316254,31	860506,31	Dołhodęby
59	316290,54	858937,63	Dołhodęby
60	316303,20	860496,49	Dołhodęby
61	316313,14	858897,47	Dołhodęby
62	316340,15	860500,17	Dołhodęby
63	316378,44	858782,64	Dołhodęby
64	316390,64	860504,87	Dołhodęby
65	316407,61	860500,25	Dołhodęby
66	316441,76	860491,96	Dołhodęby
67	316459,22	860493,79	Dołhodęby
68	316460,25	858800,38	Dołhodęby
69	316496,54	860497,55	Dołhodęby
70	316504,20	860497,25	Dołhodęby
71	316535,41	860496,36	Dołhodęby
72	316666,04	860492,10	Dołhodęby
73	316672,27	858846,32	Dołhodęby
74	316725,80	860364,31	Dołhodęby
75	316728,35	860416,84	Dołhodęby
76	316729,81	860364,12	Dołhodęby
77	316732,21	860469,62	Dołhodęby
78	316733,68	860489,51	Dołhodęby

79	316810,82	858876,40	Dołhodęby
80	316967,72	858910,30	Dołhodęby
81	316971,80	860352,59	Dołhodęby
82	316979,15	858985,65	Dołhodęby
83	316984,32	859023,43	Dołhodęby
84	316997,52	859115,96	Dołhodęby
85	317002,15	859150,14	Dołhodęby
86	317008,25	859195,19	Dołhodęby
87	317015,17	859239,62	Dołhodęby
88	317023,40	859294,26	Dołhodęby
89	317035,18	859372,46	Dołhodęby
90	317036,45	859380,77	Dołhodęby
91	317049,59	859466,19	Dołhodęby
92	317059,16	859528,76	Dołhodęby
93	317065,34	859568,90	Dołhodęby
94	317078,71	859656,04	Dołhodęby
95	317085,53	859700,49	Dołhodęby
96	317104,42	859810,19	Dołhodęby
97	317112,30	859880,05	Dołhodęby
98	317118,24	859932,50	Dołhodęby
99	317126,95	860027,27	Dołhodęby
100	317157,81	860343,72	Dołhodęby
101	315710,86	860282,44	Dołhodęby

Lp	X	Y	Kompleks
1	315399,80	850533,15	Witków
2	315453,95	850415,13	Witków
3	315475,49	850364,08	Witków
4	315477,61	850568,37	Witków
5	315501,10	850578,99	Witków
6	315522,04	850256,73	Witków
7	315552,75	850602,38	Witków
8	315565,59	850163,98	Witków
9	315573,12	850145,63	Witków
10	315579,10	850131,64	Witków
11	315624,32	850025,79	Witków
12	315637,12	850640,56	Witków
13	315652,88	852334,00	Witków
14	315663,69	852338,55	Witków
15	315670,47	852292,42	Witków

16	315682,07	849904,16	Witków
17	315686,93	849891,96	Witków
18	315710,48	852197,79	Witków
19	315746,12	852373,25	Witków
20	315750,57	852098,35	Witków
21	315751,37	849906,53	Witków
22	315763,08	850697,57	Witków
23	315766,12	852059,77	Witków
24	315766,32	852381,86	Witków
25	315772,28	849913,94	Witków
26	315799,39	851980,55	Witków
27	315843,00	850733,76	Witków
28	315857,31	851842,54	Witków
29	315875,49	851799,25	Witków
30	315885,70	851774,90	Witków
31	315906,71	851725,99	Witków

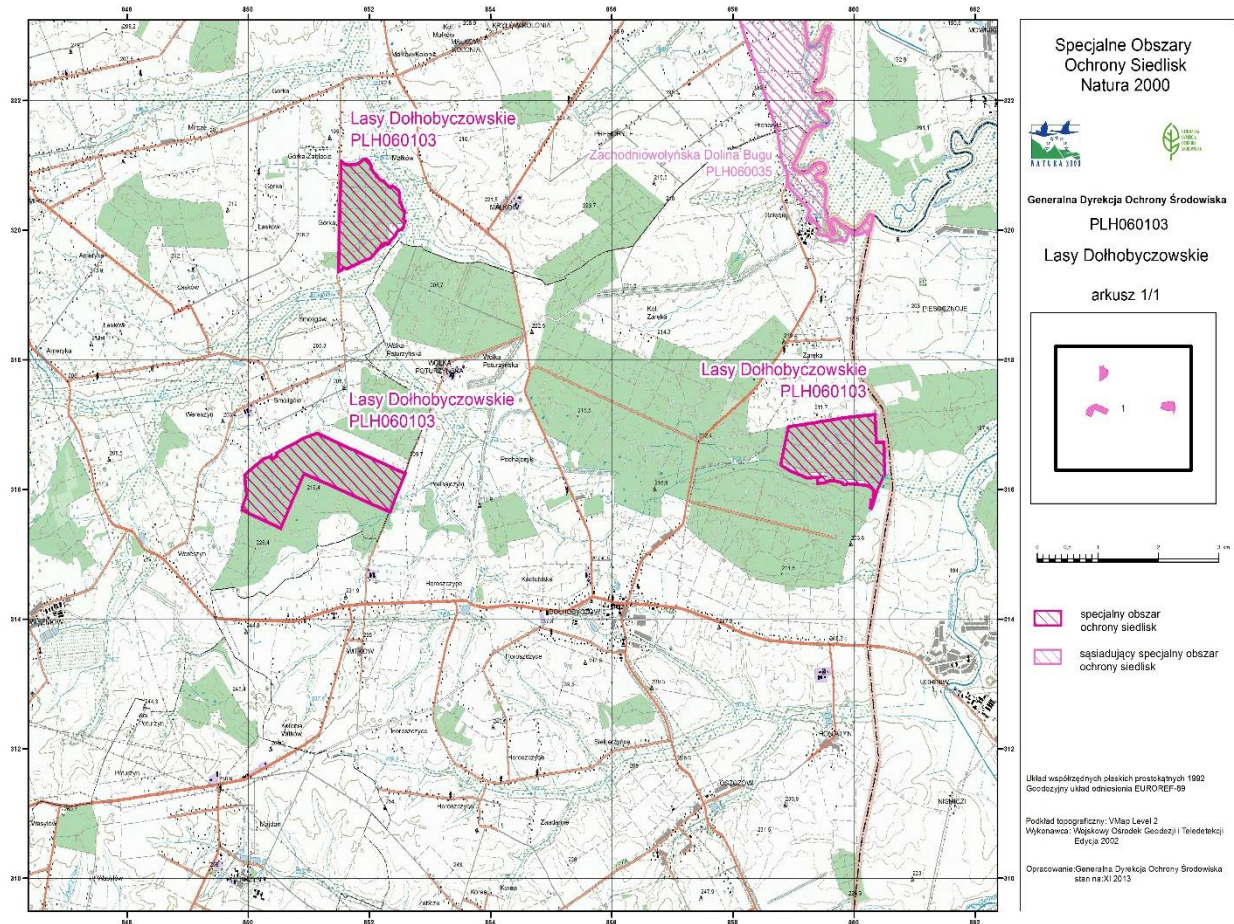
32	315911,62	850764,80	Witków
33	315913,83	849971,57	Witków
34	315941,16	852456,43	Witków
35	315945,73	852458,38	Witków
36	315966,50	851586,76	Witków
37	315987,81	852476,29	Witków
38	315998,23	851512,89	Witków
39	316012,94	851478,63	Witków
40	316027,68	851443,10	Witków
41	316041,54	849952,28	Witków
42	316044,41	850824,91	Witków
43	316052,70	851382,82	Witków
44	316068,47	851344,81	Witków
45	316072,14	849947,66	Witków
46	316086,86	852518,46	Witków
47	316093,29	851285,00	Witków
48	316108,73	851247,78	Witków
49	316127,32	851202,98	Witków
50	316150,04	849943,18	Witków
51	316182,20	851072,53	Witków
52	316217,96	849939,26	Witków
53	316222,90	850905,69	Witków
54	316224,87	849943,76	Witków
55	316247,67	850916,90	Witków
56	316247,79	852584,60	Witków
57	316281,33	850003,73	Witków
58	316311,66	852433,93	Witków
59	316340,86	852365,02	Witków
60	316348,25	852347,70	Witków
61	316365,01	852308,40	Witków
62	316373,24	852289,14	Witków
63	316381,43	852269,92	Witków
64	316402,01	852221,71	Witków
65	316402,41	850161,26	Witków
66	316404,29	850163,74	Witków
67	316406,80	850167,01	Witków
68	316409,71	852203,65	Witków

69	316442,15	852127,61	Witków
70	316447,09	852116,05	Witków
71	316448,35	850221,26	Witków
72	316466,89	852069,62	Witków
73	316470,44	850393,32	Witków
74	316476,13	850258,32	Witków
75	316507,95	850377,62	Witków
76	316514,94	850370,38	Witków
77	316516,25	850374,16	Witków
78	316516,81	850466,04	Witków
79	316536,38	851906,78	Witków
80	316545,22	850467,13	Witków
81	316563,46	850468,90	Witków
82	316568,93	851830,45	Witków
83	316600,40	851756,68	Witków
84	316604,74	851746,51	Witków
85	316625,00	851698,45	Witków
86	316647,37	850627,51	Witków
87	316659,06	851617,61	Witków
88	316670,32	850670,88	Witków
89	316679,94	851568,10	Witków
90	316683,43	850699,28	Witków
91	316691,11	851542,39	Witków
92	316713,63	850764,62	Witków
93	316724,51	851465,46	Witków
94	316734,37	850803,26	Witków
95	316738,34	851433,61	Witków
96	316763,65	851375,32	Witków
97	316778,20	850884,94	Witków
98	316802,61	850930,41	Witków
99	316811,62	850958,88	Witków
100	316833,57	851214,30	Witków
101	316839,14	851045,91	Witków
102	316843,16	851058,61	Witków
103	316867,61	851135,90	Witków
104	315399,80	850533,15	Witków

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Lublinie z dnia ..... 2021 r.

Mapa obszaru Natura 2000 Lasy Dolhobyczowskie PLH060103

Załącznik nr 3 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Lublinie z dnia ..... 2021 r.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		istniejące	potencjalne	
1.	6410 Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	A03.03 zaniechanie / brak koszenia		Przy braku użytkowania następuje rozwój bylin a na dalszym etapie wkraczają krzewy i drzewa co prowadzi do zniszczenia siedliska
		I02 Problematyczne gatunki rodzime		W wyniku braku użytkowania siedlisko opanowują gatunki ekspansywne takie jak: śmiełek darniowy <i>Deschampsia caespitosa</i> , perz właściwy <i>Elymus repens</i> , trzcinnik piaskowy <i>Calamagrostis epigejos</i> i lancetowaty <i>C. canescens</i> , wiązówka błotna <i>Filipendula ulmaria</i> , pokrzywa zwyczajna <i>Urtica dioica</i> , ostrożeń polny <i>Cirsium arvense</i>
		K02.02 nagromadzenie materii organicznej		Zbyt duże nagromadzenie martwej materii organicznej, zwłaszcza w postaci wołoku, prowadzi do ograniczenia kiełkowania roślin naczyniowych typowych dla siedliska, a to z kolei do przebudowy jego struktury gatunkowej i przestrzennej. Nagromadzenie materii organicznej umożliwia wkraczanie ekspansywnych gatunków rodzimych i wypieranie gatunków charakterystycznych dla siedliska.
			A01 Uprawa	Przekształcanie łąk w pola uprawne
			B01 Zalesianie	Przeznaczanie gruntów pod zalesienia prowadzi do przekształcenia i zaniku siedliska
			J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie	Zmiana poziomu wód gruntowych prowadzi do przesuszenia lub zabagnienia siedliska. Nadmierne uwilgotnienie prowadzi do wtórnego zabagnienia.
2.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki ekstensywnie użytkowane (<i>Arrhenatherion</i>)	Brak zagrożeń	Brak zagrożeń	W związku z brakiem stwierdzenia siedlisk i gatunków w Obszarze nie zdefiniowano zagrożeń.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		istniejące	potencjalne	
3.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>)	K04.03 Zawleczenie choroby, przenoszenie chorób (chorobowe obumieranie drzew, m.in. jesionu, olszy).		W ostatnich dekadach dochodziło w obrębie obszaru do zamierania jesionu i wiązu. W wielu rejonach sygnalizowane jest zamieranie olszy i dębu. W obu przypadkach za ten proces nie odpowiada jeden zidentyfikowany czynnik, lecz zbiór różnych nakładających się w tym samym miejscu i czasie zjawisk powodujących osłabienie a następnie obumieranie drzew. W praktyce nie ma środków i możliwości przeciwdziałających zjawiska masowego obumierania drzew jeśli już takie wystąpi.
		K01. Abiotyczne procesy naturalne		Długotrwałe zalenie prowadzi do drastycznych zmian w strukturze i funkcjach siedliska przyrodniczego, w przypadku siedliska 91E0 zachodzi proces wymierania drzewostanu i zabagnieniu siedliska.
			M01.02 Susze i zmniejszenie opadów	Obniżenie poziomu wód gruntowych, przesuszenie podłoża skutkować będzie gładowaniem siedliska
4.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	I01 Obce gatunki inwazyjne		Występowanie gatunków obcych w drzewostanie: olchy szarej, robinii akacjowej i klonu jesionolistnego.
		I02 Problematyczne gatunki rodzime		Występowanie barwinka pospolitego <i>Vinca minor</i> w postaci płatów o powierzchni kilku metrów kwadratowych.
		K01 Abiotyczne (powolne) procesy naturalne		Nadmierne ocienienie ogranicza wytworzenie fazy rozwojowej dębu w formie podrostu. Aktualnie odnowienie naturalne dębu stanowi nalot w wieku 1-2 lat.
			I01 Obce gatunki inwazyjne, I02 Problematyczne gatunki rodzime,	Wkraczanie gatunków roślin zielnych obcych i synantropijnych z terenów sąsiednich (pola, łąki)
			K04.05 Szkody wyrządzone przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną),	Zgryzanie odnowień gatunków liściastych przez zwierzynę płową.
			L10 Inne naturalne katastrofy	Szkody powodowane przez czynniki abiotyczne: wiatrolomy, okiść, przymrozki. Zagrożenie w przypadku

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		istniejące	potencjalne	
				wielkopowierzchniowych szkód. Na terenie Nadleśnictwa Mirce zdarzały się szkody w postaci wiatrołomów oraz wiatrowałów (1997, 2020).

Załącznik nr 4 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Lublinie z dnia ..... 2021r.

Cele działań ochronnych

Lp.	Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych
1.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Zachowanie siedliska w granicach obszaru na powierzchni minimum 0,35 ha.
		Utrzymanie otwartego charakteru, poprzez powstrzymanie sukcesji wtórnej.
2.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki ekstensywnie użytkowane (<i>Arrhenatherion</i>)	Weryfikacja przedmiotu ochrony.
3.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Zachowanie siedliska w stanie właściwym FV w zakresie wskaźników: Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie, Naturalne odnowienie drzewostanu, Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne), Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna; na powierzchni minimum 415,61 ha.
		Zachowanie siedliska w stanie właściwym FV w zakresie wskaźników: Charakterystyczna kombinacja florystyczna, Ekspansywne gatunki rodzime w runie, Struktura pionowa i przestrzenna roślinności, Wiek drzewostanu, Gatunki obce w drzewostanie na powierzchni minimum 413,71 ha.
		Stopniowa poprawa wskaźników: Charakterystyczna kombinacja florystyczna, Ekspansywne gatunki rodzime w runie, Struktura pionowa i przestrzenna roślinności, Wiek drzewostanu, Gatunki obce w drzewostanie na pow. minimum 1,9 ha.
		Stopniowa poprawa wskaźnika: Martwe drewno (łącznie zasoby) i Martwe drewno wielkowymiarowe o około 3% na powierzchni minimum 415,61 ha.
4.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>)	Zachowanie siedliska w stanie właściwym FV w zakresie wskaźników: Gatunki charakterystyczne, gatunki dominujące, Gatunki obce geograficznie w drzewostanie, Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie, Obce gatunki inwazyjne, Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna, Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) na powierzchni co najmniej 1,35 ha.
		Stopniowa poprawa wskaźników: Gatunki ekspansywne roślin zielnych, Martwe drewno, Martwe drewno wielkowymiarowe, Naturalność koryta rzecznoego, Reżim wodny w tym rytm zalewów, jeśli występują, Wiek drzewostanu, Pionowa struktura roślinności, Naturalne odnowienie drzewostanu na powierzchni co najmniej 1,35 ha

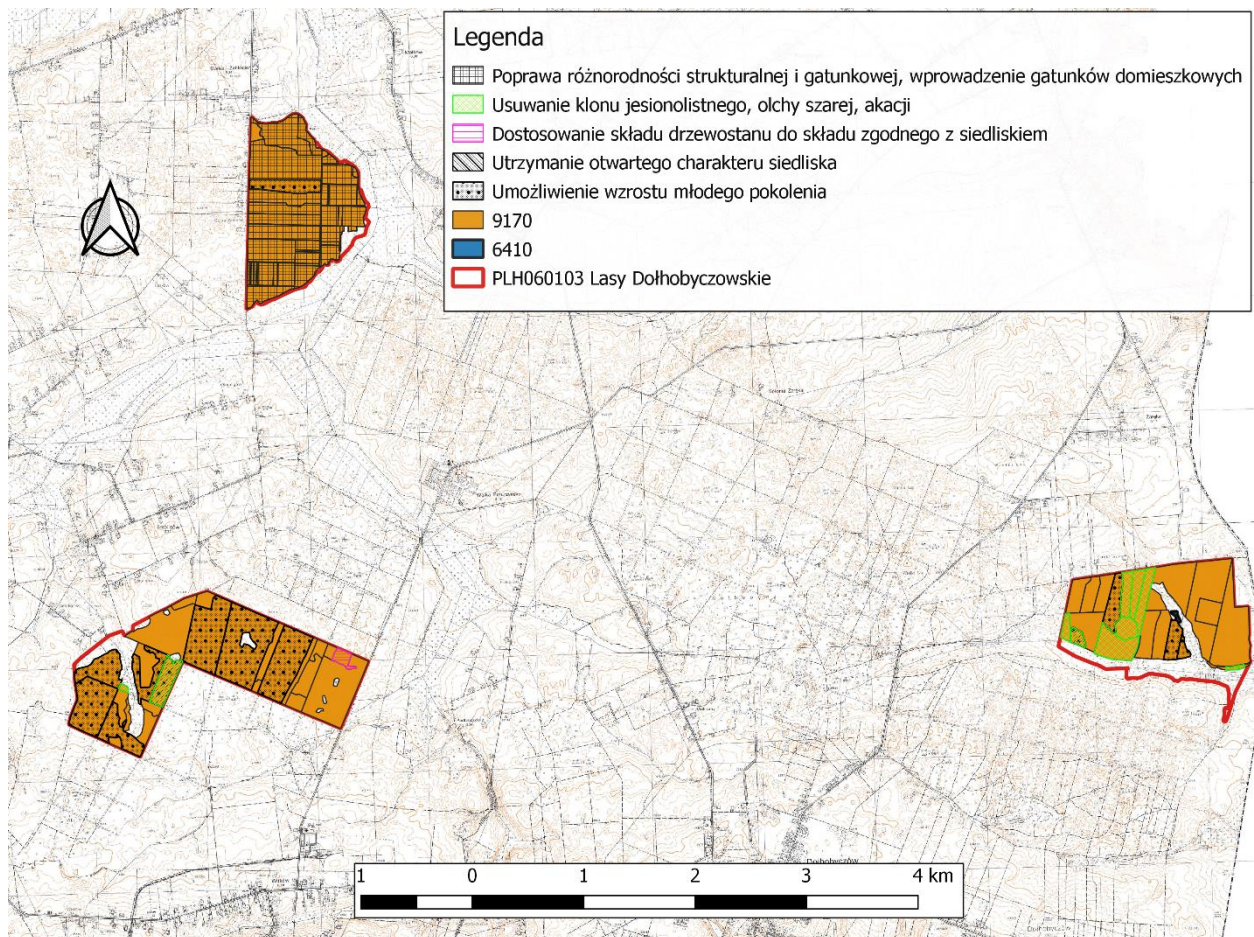
Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
			L040520207-101 -l -00 L040520207-101 -m -00 L040520207-101 -n -00 L040520207-101 -o -00 L040520211-101 -a -00 L040520211-101 -b -00 L040520211-101 -c -00 L040520211-101 -d -00 L040520211-101 -f -00 L040520211-101 -g -00 L040520211-101 -h -00	
		Umożliwienie wzrostu młodego pokolenia. Zabiegi hodowlano – ochronne polegające na odsłanianiu i pielęgnacji nalotów i podrostów gatunków liściastych. Rodzaj i charakter zabiegu dostosowany do fazy rozwojowej drzewostanu	Zgonie z załącznikiem nr 6 Nadl. Mircze, obręb ewidencyjny Zaręka, Leśnictwo Dołhobyczów 05-17-1-07-167-f 05-17-1-07-168-f 05-17-1-07-169-d 05-17-1-07-170-f obręb ewidencyjny Małków, leśnictwo Cichobórz 05-17-1-01-207B-a obręb ewidencyjny Witków, Leśnictwo Witków 05-17-1-08-223-c 05-17-1-08-224-b 05-17-1-08-225-a 05-17-1-08-231-a 05-17-1-08-231-c 05-17-1-08-231-n 05-17-1-08-232-b 05-17-1-08-232-c	Nadleśnictwo Mircze
		Zmniejszenie udziału gatunków obcych w drzewostanie. Należy sukcesywnie usuwać klon jesionolistny, olchę szarą, akację w ramach cięć pielęgnacyjnych i rębnych.	obręb ewidencyjny Zaręka, Leśnictwo Dołhobyczów 05-17-1-07-169-a 05-17-1-07-169-b 05-17-1-07-169-c 05-17-1-07-169-f 05-17-1-07-169-g 05-17-1-07-170-f 05-17-1-07-170-g 060402_2.0230.AR_2.168 060402_2.0230.AR_2.169 obręb ewidencyjny Witków, Leśnictwo Witków 05-17-1-08-231-a 05-17-1-08-231-g	Nadleśnictwo Mircze

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
		Zwiększenie udziału martwego drewna. Stopniowe pozostawianie martwego drewna (leżącego i stojącego) w drzewostanie do osiągnięcia wskaźnika powyżej 5% zasobności.	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśnictwo Mircze/Właściciele gruntów
Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
1.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Zachowanie siedliska Działania obligatoryjne: Zachowanie dotychczasowego, otwartego charakteru siedliska. Niedopuszczalne jest zakładanie gruntów ornych, zalesianie, podsiewanie. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe i pastwiskowe. Działanie fakultatywne: Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW nastawionego na ochronę zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych. Okres obowiązywania PZO	Zgodnie z załącznikiem nr 6	Właściciel lub posiadacz działki na podstawie umowy zawartej z organem sprawującym nadzór nad obszarem (RDOŚ w Lublinie) lub na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości
Dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych				
1.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Monitoring na stałej powierzchni. Prace należy wykonać jeden raz dwa lata po przywrócenia siedliska do użytkowania..	Nadl. Mircze, Obręb ewidencyjny Zaręka, leśnictwo Dołhobyczów, 168 d	RDOŚ w Lublinie
2.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Ocena skuteczności odnowienia naturalnego dębu . Monitoring na wykonanych powierzchniach zgodnie	Wszystkie płaty siedliska	Nadleśnictwo Mircze

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
		z wyznaczonym obszarem wdrożenia działań ochronnych.		
		Ocena stanu siedliska zgodnie z metodyką PMS. Termin wykonania: Jeden raz w okresie obowiązywania PZO	Wszystkie płaty siedliska	RDOŚ w Lublinie
3.	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>)	Ocena stanu siedliska zgodnie z metodyką PMS. Termin wykonania: Jeden raz w okresie obowiązywania PZO	Współrzędne środka zdjęcia fitosocjologicznego 24°04'40,58"E 50°36'9,31"N	RDOŚ w Lublinie
Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony				
1.	6510 Niżowe i górskie świeże łąki ekstensywnie użytkowane (<i>Arrhenatherion</i>)	Weryfikacja przedmiotu ochrony.		RDOŚ w Lublinie

Załącznik nr 6 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Lublinie z dnia ..... 2021r.

Mapa z lokalizacją działań ochronnych w obszarze

UZASADNIENIE do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia .....
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000
Lasy Dołhobyczowskie PLH060103

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55,471, 1378) sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 sporządza plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat.

Zgodnie z art. 28 ust. 5 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i roślin i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a. ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b. monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c. uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowania ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru (art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody).

Tryb sporządzania projektu planu i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 Nr 34, poz. 186 ze zm.).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzeniem tego projektu oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 został wyznaczony w związku z wypełnianiem zobowiązań Polski wynikających z DYREKTYWY RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony

siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.206/7 z dnia 22 lipca 1992 r.) i zatwierdzony jako obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW) w 2011 r. Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy Dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2010) 9669) (Dz.U.U.E.L.2011.33.52 z dnia 2 lutego 2011 r.). Obecnie status prawny obszaru określa Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2021/161 z dnia 21 stycznia 2021r. w sprawie przyjęcia czternastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny – (notyfikowana jako dokument nr C(2021) 21) Dz.U.U.E.L.2021.51.330 z dnia 15 lutego 2021 r.

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty – Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Lasy Dołhobyczowskie PLH060103 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 55 z późn.zm.) oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz.U. z 2010 Nr 34, poz. 186 ze zm.).

Obszar Natura 2000 Lasy Dołhobyczowskie PLH060103 położony jest w województwie lubelskim, w powiecie hrubieszowskim, na terenie gmin Mircze i Dołhobyczów. Ostoja ma powierzchnię 472,88 ha i położona jest na płaskim terenie w Kotlinie Hrubieszowskiej, tylko jej niewielki fragment leży na Grzędzie Sokalskiej. Obszar składa się z 3 części (lasy: Dołhodęby, Zabłocie i część uroczyska Witków), w skład których wchodzi głównie lasy liściaste (ok. 57%) i mieszane (ok. 41%). Obszar sąsiaduje z gruntami ornymi i niewielkimi powierzchniami łąk. Znaczną powierzchnię lasów (88% powierzchni obszaru) zajmują dobrze zachowane grądy. W składzie tych siedlisk duży jest udział dębu bezszypułkowego. Luki w drzewostanie, obrzeża dróg leśnych i brzegi lasów zajmują niewielkie płaty świetlistej dąbrowy. Miejsca wilgotne, związane z wodami, pokrywają łągi olszowo-jesionowe (ok. 10% powierzchni).

Ostoja leży w granicach Dołhobyczowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i wchodzi w skład korytarza ekologicznego Dolina środkowego Bugu GWK-4A, który odgrywa ważną rolę w migracji zwierząt oraz dla zachowania spójności siedlisk przyrodniczych w sieci Natura 2000. Lasy Dołhobyczowskie mają także znaczenie dla ochrony ptaków. Wchodzi one w skład terenów żerowiskowych bociana czarnego; w ich granicach znajduje się strefa ochrony orlika krzykliwego.

Większa część obszaru (pow. 397,87 ha, w tym 7,5 ha pow. nieleśnej) należy do Skarbu Państwa i jest zarządzana przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Mircze, część lasów należy do osób prywatnych. Na terenach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe po zatwierdzeniu przez Ministra Środowiska będzie obowiązywać Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Mircze na lata 2019-2028. Projekt ten nie uwzględnia zakresu PZO, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (dokumentacja sieci Natura 2000, zawierająca zakres zgodny ze stosowanymi decyzjami wykonawczymi Komisji Europejskiej) obszar Natura 2000 Lasy Dołhobyczowskie PLH060103 został wyznaczony dla ochrony następujących siedlisk przyrodniczych:

- 6410 Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*);
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki ekstensywnie użytkowane (*Arrhenatherion*)
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
- 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*).

Kody zostały zaczerpnięte z portalu Eionet będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA) http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura_2000/reference_portal.

Założeniem do opracowania planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który obowiązek wynika z art. 6 (1)

Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz.U.UE.L92.206.7, Dz.U.UE-sp.15-2-102 ze zm.).

Plan zadań ochronnych został opracowany w ramach projektu „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” POIS.02.04.00-00-0193/16, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

W ramach prac nad projektem planu została sporządzona dokumentacja planu zadań ochronnych, której wykonawcą była firma Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Lublinie. Wyniki prac eksperckich posłużyły do przygotowania niniejszego zarządzenia.

Przedmiotowy plan zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Plan zadań ochronnych został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000 Lasy Dołhobyczowskie PHL060103, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- 1) dla obszaru, ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- 2) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- 3) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- 4) obszar nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem nadleśnictwa, dla którego ustanowiono plan urządzenia lasu uwzględniający zakres, o którym mowa w ust. 10,
- 5) obszar nie znajduje się na obszarach morskich.

Przebieg granic obszaru w postaci mapy przedstawiono w załączniku nr 2, oraz opisano w załączniku nr 1 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, tj. układzie współrzędnych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz.U. z 2012 r. poz. 1247, z 2019 r. poz.2494).

Jednym z elementów prac związanych z opracowaniem planu zadań ochronnych było zidentyfikowanie zagrożeń istniejących i potencjalnych (załącznik nr 3) mogących oddziaływać negatywnie na stan zachowania przedmiotów ochrony obszaru:

- W stosunku do siedliska 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) i 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny jako zagrożenie istniejące wskazano na problematyczne gatunki rodzime. W wyniku braku użytkowania siedlisko 6410 opanowują gatunki takie jak: śmiełek darniowy *Deschampsia caespitosa*, perz właściwy *Elymus repens*, trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epigejos* i lancetowaty *C. canescens*, wiązówka błotna *Filipendula ulmaria*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, ostrożeń polny *Cirsium arvense*. W przypadku siedliska 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny zagrożenia te odnoszą się do występowania gatunków obcych w drzewostanie: olchy szarej, robinii akacjowej i klonu jesionolistnego oraz występowania barwinka pospolitego *Vinca minor* w postaci płatów o powierzchni kilku metrów kwadratowych.
- Istotnym zagrożeniem istniejącym dla siedliska 6410 jest zaniechanie / brak koszenia i zbyt duże nagromadzenie martwej materii organicznej, zwłaszcza w postaci wojujki, prowadzi to do ograniczenia kiełkowania roślin naczyniowych typowych dla siedliska.
- Wśród zagrożeń istniejących dla siedliska 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe wymienia się zawleczenie choroby, przenoszenie chorób (chorobowe

obumieranie drzew, m.in. jesionu, olszy) oraz abiotyczne procesy naturalne. Długotrwałe zalanie prowadzi do drastycznych zmian w strukturze i funkcjach siedliska przyrodniczego (zabagnienie siedliska).

- Wśród zagrożeń potencjalnych dla siedliska 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) wymienia się uprawę (przekształcanie łąk w pola uprawne), zalesianie (Przeznaczanie gruntów pod zalesienia prowadzi do przekształcenia i zaniku siedliska) oraz modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie (zmiana poziomu wód gruntowych prowadzi do przesuszenia lub zabagnienia siedliska).
- Zagrożeniami potencjalnymi dla siedliska 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny mogą być szkody wyrządzone przez roślinożerców (w tym przez zwierzynę łowną) czy katastrofy naturalne (szkody powodowane przez czynniki abiotyczne: wiatrołomy, okiść, przymrozki).
- W przypadku siedliska 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe zagrożeniem potencjalnym są susze i zmniejszenie opadów oraz szkody wyrządzane przez roślinożerców.

Analizując występujące w obszarze zagrożenia oraz ich charakter ustalono następujące cele działań ochronnych (załącznik nr 4):

- Dla siedliska 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) wskazano na zachowanie tego siedliska w granicach obszaru na powierzchni min. 0,35 ha oraz utrzymanie otwartego charakteru siedliska poprzez powstrzymanie sukcesji wtórnej.
- Dla siedliska 6510 Niżowe i górskie świeże łąki ekstensywnie użytkowane (*Arrhenatherion*) określono cel jako zweryfikowanie występowania przedmiotu ochrony w obszarze.
- W przypadku 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) za istotne cele działań ochronnych uznano:
  - ✓ zachowanie siedliska w stanie właściwym FV w zakresie wskaźników: Inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie, Naturalne odnowienie drzewostanu, Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne), Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna; na powierzchni minimum 415,61 ha.
  - ✓ Zachowanie siedliska w stanie właściwym FV w zakresie wskaźników: Charakterystyczna kombinacja florystyczna, Ekspansywne gatunki rodzime w runie, Struktura pionowa i przestrzenna roślinności, Wiek drzewostanu, Gatunki obce w drzewostanie na powierzchni minimum 413,71 ha
  - ✓ Stopniowa poprawa wskaźników: Charakterystyczna kombinacja florystyczna, Ekspansywne gatunki rodzime w runie, Struktura pionowa i przestrzenna roślinności, Wiek drzewostanu, Gatunki obce w drzewostanie na pow. minimum 1,9 ha
  - ✓ Stopniowa poprawa wskaźnika: Martwe drewno (łączne zasoby) i Martwe drewno wielkowymiarowe o około 3% na powierzchni minimum 415,61 ha.
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) – cel działań ochronnych to:
  - ✓ Zachowanie siedliska w stanie właściwym FV w zakresie wskaźników: Gatunki charakterystyczne, gatunki dominujące, Gatunki obce geograficznie w drzewostanie, Inwazyjne gatunki obce w podszybie i runie, Obce gatunki inwazyjne, Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna, Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie) na powierzchni co najmniej 1,35 ha.
  - ✓ Stopniowa poprawa wskaźników: Gatunki ekspansywne roślin zielnych, Martwe drewno, Martwe drewno wielkowymiarowe, Naturalność koryta rzecznoego, Reżim wodny w tym rytm zalewów, jeśli występują, Wiek drzewostanu, Pionowa struktura roślinności, Naturalne odnowienie drzewostanu na powierzchni co najmniej 1,35 ha.

Biorąc pod uwagę postawione cele działań ochronnych zaplanowano obligatoryjne i fakultatywne działania ochronne (załącznik nr 5).

A. Działania związane z czynną ochroną:

Dla siedliska 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny będącego przedmiotem ochrony wskazano:

- Poprawa różnorodności strukturalnej i gatunkowej, wprowadzenie gatunków domieszkowych.
- Stopniowa, rozłożona w czasie przebudowa przy zastosowaniu rębni złożonych ze średnim lub długim okresem odnowienia; zabiegi hodowlano-ochronne prowadzące do uzyskania składu gatunkowego dostosowanego do grądu i jego identyfikatorów fitosocjologicznych.
- Umożliwienie wzrostu młodego pokolenia.
- Zabiegi hodowlano – ochronne polegające na odślanianiu i pielęgnacji nalotów i podrostów gatunków liściastych. Rodzaj i charakter zabiegu dostosowany do fazy rozwojowej drzewostanu.
- Zmniejszenie udziału gatunków obcych w drzewostanie. Należy sukcesywnie usuwać klon jesionolistny, olchę szarą, akację w ramach cięć pielęgnacyjnych i rębnych.
- Zwiększenie udziału martwego drewna poprzez stopniowe pozostawianie martwego drewna (leżącego i stojącego) w drzewostanie do osiągnięcia wskaźnika powyżej 5% zasobności.

Dla siedliska 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe będącego przedmiotem ochrony wskazano:

- Wycięcie drzew i krzewów, usunięcie siewek drzew i krzewów, w celu przywrócenia siedliska do użytkowania i zahamowania sukcesji

B. Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania:

- W stosunku do siedliska 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) zaplanowano działania obligatoryjne polegające na zachowaniu dotychczasowego, otwartego charakteru siedliska. Niedopuszczalne jest zakładanie gruntów ornych, zalesianie, podsiewanie. Zaleca się ekstensywne użytkowanie kośne.
- Jako działania fakultatywne dla siedliska 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) wskazano, aby użytkowanie tego siedliska było zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW nastawionego na ochronę zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych.

Planowany jest monitoring stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych:

- ✓ Dla siedliska 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) monitoring na stałej powierzchni. Prace należy wykonać jeden raz dwa lata po wykoszeniu.
- ✓ Dla siedliska 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) monitoring oceny skuteczności odnowienia naturalnego dębu na wykonanych powierzchniach oraz oceny stanu siedliska zgodnie z metodyką PMS. Monitoring należy wykonać jeden raz w okresie obowiązywania PZO.
- ✓ Dla siedliska 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) ocena stanu siedliska zgodnie z metodyką PMS jeden raz w okresie obowiązywania PZO.

Autorzy dokumentacji nie wskazują na konieczność uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony dla siedlisk 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródłiskowe – brak przesłanek. W przypadku 6510 Niżowe i górskie świeże łąki ekstensywnie użytkowane występują wskazania do

zweryfikowania przedmiotu ochrony. W trakcie prac inwentaryzacyjnych prowadzonych w latach 2019-2020 na terenie Obszaru Lasy Dołhobyczowskie nie stwierdzono siedliska 6510 Niżowe i górskie świeże łąki ekstensywnie użytkowane (*Arrhenatherion*). Brak jest w obszarze miejsc dogodnych do wykształcenia się siedliska przyrodniczego łąk świeżych. Występujące na terenie obszaru grunty ujęte w ewidencji, jako łąki, są to turzycowiska i zarośla wierzbowe. Autorzy dokumentacji proponują zmienić zapisy w SDF i usunąć to siedlisko z przedmiotów ochrony. Zmiany zapisów SDF miałyby także dotyczyć pozostałych siedlisk w zakresie korekty powierzchni ich występowania.

Analizując dane zawarte w SDF dotyczące powierzchni siedlisk łąk trzęślicowych (42,56 ha) i łąk świeżych (2,36 ha) należy stwierdzić, że w ramach aktualnych granic obszaru potencjalne miejsce gdzie mogłyby występować łąki trzęślicowe zajmuje powierzchnię 12,37 ha (grunty orne, łąki, pastwiska). Ponadto w SDF (4.1. Ogólna charakterystyka obszaru) w powierzchni określona, jako klasa siedliska przyrodniczego N10 łąki wilgotne, łąki świeże wynosi 4,02 ha (0,85% powierzchni obszaru). Podana powierzchnia siedliska łąk musi odnosić się do innych granic obszaru. Najbardziej optymalnym miejscem gdzie mogły być wykazywane łąki to tereny przylegające do kompleksu Zabłocie. Ponadto w kompleksie Dołhody część gruntów innej własności w przeszłości należały do Państwowego Gospodarstwa Rolnego w Dołhobyczowie. W wyniku przemian w latach 90-tych zaniechano użytkowania i nastąpiła sukcesja. Biorąc pod uwagę wyniki najnowszych badań terenowych, które były prowadzone w latach 2019-2020 należy stwierdzić, że rozbieżności wynikające z powierzchni siedlisk przyrodniczych wynikają z tzw. pierwotnego błędu naukowego. Siedliska, 91E0, 6510 i 6410 już na etapie tworzenia obszaru Natura 2000 nie zajmowały powierzchni określonych w pierwszym SDF. Być może ich powierzchnia odnosi się do innych granic projektowanego obszaru. Na podstawie wniosków z dokumentacji odebranej od wykonawcy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska zamierza złożyć wniosek o zmianę zapisu w Standardowym Formularzu Danych SDF w zakresie uaktualnienia informacji o zajmowanej powierzchni siedlisk w obszarze.

W przedstawionej przez autorów dokumentacji stwierdzono także, że warto dokonać korekty zmiany granic obszaru Natura 2000 Lasy Dołhobyczowskie. Zmiana polega na dostosowaniu przebiegu granic do działek ewidencyjnych. Z obszaru wyłączone zostałyby grunty orne i droga gminna. W opinii wykonawcy a także w porozumieniu z Nadleśnictwem Mircze Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska zamierza złożyć wniosek o zmianę granic obszaru Natura 2000 Lasy Dołhobyczowskie.

Plan zadań ochronnych nie zawiera wskazań do zmian zapisów w dokumentach planistycznych. Sporządzenie planu ochrony dla obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem z dnia 15 marca 2019 r., zawiadomił o **przystąpieniu** do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości złożenia uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu.

Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele podmiotów reprezentujących kluczowe grupy interesu, czyli: administracji publicznej, placówek naukowych, organizacji pozarządowych oraz osób prywatnych, których działalność może być w jakikolwiek sposób powiązana z Obszarem tj.: Urząd Gminy Mircze, Urząd Gminy Dołhobyczów, Starostwo Powiatowe w Hrubieszowie, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie Nadzór Wodny w Hrubieszowie, Nadleśnictwo Mircze, Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych, Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych Oddział Terenowy w Zamościu, Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Lublinie, Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Hrubieszowie,

Zarząd Okręgu Ligi Ochrony Przyrody w Lublinie, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Lubelski Oddział Regionalny, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie, Zarząd Okręgu PZŁ w Zamościu, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie.

W trakcie procesu planistycznego przeprowadzono trzy spotkania dyskusyjne. Spotkanie pierwsze miało miejsce 19 marca 2019 r. w Domu Weselnym w Mirczu. Celem pierwszego spotkania było zapoznanie członków Zespołu z problematyką ochrony przyrody, w tym w obszarach Natura 2000, przybliżenie przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 PLH060103 Lasy Dołhobyczowskie, procedury procesu planistycznego oraz zasad udziału w procesie planistycznym członków Zespołu Lokalnej Współpracy. Spotkanie bazowało na formule warsztatów. Po przedstawieniu uczestników, przystąpiono do prezentacji multimedialnych. Prezentacje prowadzone były w sposób umożliwiający identyfikację kluczowych grup interesu i problemów oraz dyskusje nad sposobami rozwiązywania zidentyfikowanych problemów. Drugie spotkanie Zespołu miało charakter wizji terenowej w Obszarze i odbyło się w dniu 28 lipca 2020 roku. Celem spotkania było przedstawienie wyników prac nad Planem, ocena stanu przedmiotów ochrony, propozycje zapisów projektu PZO, dyskusja nad propozycjami zapisów w projekcie PZO. Trzecie spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy odbyło się w dniu 11 maja 2021r. przeprowadzonego w charakterze spotkania dyskusyjnego online. Celem spotkania było przedstawienie zapisów w projekcie zarządzenia dla obszaru Natura 2000 Lasy Dołhobyczowskie z możliwością wnoszenia uwag i wniosków do przedstawionych przez pracowników RDOŚ zagrożeń, celów i działań ochronnych. Spotkania odbyły się z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych.

W trakcie konsultacji z członkami ZLW, wpłynęła uwaga od Kierownika Sekcji Koordynacji Współpracy Wydziału Granicznego NOSG w Chełmie, wskazująca, że część obszaru Lasy Dołhobyczowskie, znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie granicy państwowej między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą, konsekwencją czego jest aktywna obecność Straży Granicznej, wykonującej swoje ustawowe obowiązki na danym obszarze. Według RDOŚ, zadania realizowane przez Służbę Graniczną w obrębie obszaru Natura 2000 nie oddziałują negatywnie na przedmioty ochrony w obszarze i nie zagrażają jego spójności.

Obwieszczeniem z dnia ..... znak: ..... Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1,2,3,4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowiska i jego ochronie, udziału społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.) i w związku z art. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55,471, 1378).

Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej w dniu..... Obwieszczenie zostało również wywieszona na tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie w dniach ....., oraz Urzędu Gminy Mircze i Gminy Dołhobyczów w dniach .....

Podmioty zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

Instytucja/osoba zgłaszająca uwagę	Przedmiot/Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia

Regionalna Rada Ochrony Przyrody, na podstawie art. 91 ust.3 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zaopiniowała pozytywnie Uchwałą

..... projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Lasy Dołhobyczowskie.

Projekt zarządzenia został uzgodniony na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. z 2019 r. poz. 1464) przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia ....., znak.....

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana, m.in. ze środków budżetu państwa w tym w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat zostanie pokryty przez Nadleśnictwo Mircze w ramach działalności własnej. Koszt działań z zakresu monitoringu stanu ochrony siedlisk szacunkowo wyniesie około 13 tys. zł. Natomiast uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowania ich ochrony szacunkowo wyniesie około 12 tys. zł. Koszty realizacji działań przewidzianych w planie będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niniejszy akt normatywny nie zawiera zapisów mogących skutkować wpływem na rynek pracy, nie wpływa na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, nie wpływa także na sytuację i rozwój regionalny.